

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת יונתן מישרקי

פ/25/5306

הצעת חוק בנק ישראל (תיקון – הרחבת שיקול הדעת של הוועדה המוניתרית), התשפ"ה–2025

1. תיקון סעיף 36 בחוק בנק ישראל, התש"ע–2010; בסעיף 36(3), בסופו יבוא "בקביעת תנאים לפי פסקה זו רשאית הוועדה לשיקול שיקולים הנוגעים לשיעורי הריביות שניתנות על ידי התאגידים הבנקאיים על יתרת זכות בחשבונות העובר ושב של לקוחותיהם".

דברי הסבר

כיום מופקדים בחשבונות העובר ושב של הציבור בישראל סכום כולל המוערך בכ-230 מיליארד שקלים חדשים, שאינם נושאים ריבית כלל. סכומים אלו מנוצלים על ידי הבנקים לצורך הפקדתם בבנק ישראל ובמערכות פיננסיות אחרות, כאשר הם מקבלים עליהם ריבית משמעותית. מנגנון זה מניב לבנקים רווחים שנתיים המוערכים בכ-13 מיליארד שקלים חדשים, ללא תועלת ישירה ללקוחות שמפקידים את כספם בעובר ושב.

הצעת החוק מבקשת לעודד את הבנקים לשתף את הציבור ברווחים אלו באמצעות מתן ריבית על יתרות העובר ושב. ההצעה מעניקה לוועדה המוניתרית סמכות לשיקול, בעת קביעת התנאים להפקדות הבנקים בבנק ישראל, האם התאגידים הבנקאיים מעניקים ריבית על יתרות העובר ושב ללקוחותיהם. שיקול זה נועד ליצור מנגנון שיוביל להגברת התחרותיות במערכת הבנקאית ולשיפור התנאים המוצעים לציבור.

מטרת ההצעה היא להביא לאיזון ראוי בין האינטרסים של הבנקים לבין אלו של הציבור הרחב. על ידי מתן תמריץ לבנקים להציע ריבית על העובר ושב, תיווצר סביבה כלכלית הוגנת יותר שתשיב חלק מהרווחים שנוצרים בזכות הפיקדונות שלא נושאים ריבית ישירות ללקוחות.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ו' בטבת התשפ"ה (06.01.2025)